

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021.10.01-2022.06.30
(skrajne daty)
Rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Współczesne relacje międzykulturowe
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Humanistyczne
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii
Kierunek studiów	Filozofia, spec. Komunikacja
Poziom studiów	Podstawowy
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	III/IV
Rodzaj przedmiotu	Obligatoryjny
Język wykładowy	Polski (angielski)
Koordynator	Dr Adam Kubiak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej /	Dr Adam Kubiak

osób prowadzących	

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semes tr (nr)	Wykł.	Ćw.	Kon w.	Lab.	Sem .	ZP	Prakt.	Inne (jaki?)	Liczba pkt. ECTS
V	15	15							

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
- zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość zagadnień z zakresu wiedzy o kulturze i historii kultury zgodna z programem studiów.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przygotowanie słuchaczy do rozpoznawania zakresów i warstw komunikacji społecznej związanej z problematyką oporu, transmisji i hybrydyzacji kulturowej, umiejętności wskazania obszarów spornych, zakresu negocjacji i sfer wyłączonych z dyskursu ze względu na ich znaczenie dla procedur oznaczania kulturowego i praktyk instrumentalizacji narracji kulturowych
C2	Przygotowanie słuchaczy do rozumienia i umiejętności wskazania znaczenie i analizy wybranych elementów związanych z "relacją międzykulturową" (w tym "różnicą") w tym różnic i relacji

	wewnątrzspołecznych;
C3	Wskazanie problematyczności materii dialogu międzykulturowego w sytuacjach braku równorzędności i obszarów wspierania tych nierówności poprzez dyskurs "różnicy kulturowej";

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Słuchacz zna, rozumie i potrafi zrekonstruować główne nurty refleksji związane z obszarem przedmiotowym.	K_W06, K_W10, K_w11,
EK_02	Słuchacz potrafi dokonać krytycznej analizy prezentowanych teorii i poglądów, wskazać ich uwarunkowania historyczne, ekonomiczne i polityczne oraz pole ich strategicznego zastosowania w wybranych obszarach.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U05,
EK_n	Słuchacz rozumie i potrafi krytycznie zreflektować (wybrane) istniejące w obszarze społecznym praktyki i racjonalizacje dotyczące obszaru przedmiotowego, wyszukać dla nich przypadki krytyczne i podjąć ich analizę w polu przedmiotu.	K_U11, K_K04

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<p>1. „Kultury” czyli wspólne nieporozumienia (Universa kulturowe, Universa wykluczeń poznawczych), narcyzm i ahistoryzm kulturoznawczy, kultury jako byty skończone;</p> <p>2. Zróżnicowania symboliczne i narcyzmy małych różnic; jaka „odległość symboliczna” jest rzeczywiście odległa? Wewnętrzność i zewnętrzność obcego – narzędzia oznaczania i normalizacji (denormalizacji) poprzez „kulturę”, kulturalizacja różnic. Starcia podporządkowanych – narcyzmy małych różnic, „dziwne pogranicza”, konstrukty lokalnych wyobrażeń dominacji kulturowych</p> <p>3. Militaryzacja kultur – symbole jako broń i bronie symboliczne, współczesne wcielenia „konfliktu kulturowego”</p> <p>4. Rynek dialogu kulturowego – przemysł kulturowy, ekonomiczne hybrydyzacje kulturowe; współczesne produkcje kultury, media klasyczne, media sieciowe; produkcje kulturowej różnicy</p> <p>5. Kanon i Multikulturalizm: segregacja i uczestnictwo, wyzwanie i fiasko? „Dialog” i komunikacja, obraza, zniewaga, zniesławienie; komunikacja urażonych. „Kanon” komunikacyjny – artefakty kulturowe i ich rola w jego wyznaczeniu; political correctness – próba przewyciężenia nietransparencji norm i nieczytelności praktyk.</p> <p>6. Mobilizacje i demobilizacje kulturowe, polityki różnicy i polityki różnicowania,</p>

¹W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

klasowe i rasowe postaci różnicy kulturowej, rekonstrukcje dyskursów emancypacyjnych jako represji

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
(ćwiczenia mają charakter dyskursywny oparty o dyskusje nad materiałem, analize przypadku i gry edukacyjne, program jest modyfikowany o zgłaszane zainteresowania słuchaczy i podnoszone przez nich problemy)
1. Wyobrażenia uniwersalności kulturowej (albo dlaczego kosmici też jedzą bigos)
2. Defensywny i ofensywny narcyzm kulturowy (i jak Polak Francuza widelcem jeść uczył)
3. Wewnętrzni obcy (kto tutaj naprawdę jest „stąd“?), <i>inni obcy</i> - kulturowe granice klasowe i granice płci
4. Dominacja, podporządkowanie i dyfuzje kulturowe
5. Czyj język? Czyja kultura? (wszyscy nasi przodkowie, których nie mieliśmy)
6. Zajęcia otwarte: „Kochanie, ci ludzie myślą inaczej”
7. Zajęcia otwarte

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 -	OCENA CIĄGŁA, REALIZACJA ZADAŃ, OCENA AKTYWNOŚCI	W/Cw
EK_02		

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przedmiot jest rozliczany na podstawie aktywności, w tym: aktywnego udziału w prowadzonych dyskusjach, przygotowywaniu niezbędnego materiału oraz wykonywania niezbędnych, wyznaczonych ćwiczeń oraz mikroeseju końcowego.

Aktywność: 30% (oceniana na bieżąco)

Zadania: 40%

Esej końcowy: 30%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2 i wedle potrzeb
Godziny niekontaktowe - praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	62
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Bourdeu P. (2008) Zmysł praktyczny, tł. M. Falski, Kraków 2008 (fr r. 3,7,8)

Burszta W.J., Wojny kulturowe jako fenomen antropologiczny https://www.nck.pl/upload/archiwum_kw_files/artykuly/2._wojciech_j._burszta_-_wojny_kulturowe_jako_fenomen_antropologiczny.pdf

Mikułowski-Pomorski J. (1999) Komunikacja międzykulturowa: wprowadzenie, Wyd.

AE, Kraków

Nobis A., Relacje międzykulturowe, globalna ekumena, kulturowa różnorodność,
https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/43098/nobis_relacje_miedzykulturowe_globalna_ekumena_kulturowa_roznorodnosc_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Nowicka E. (1998) *Dyfuzja kulturowa*, [w:] *Encyklopedia socjologii*, t. 1, Warszawa: Oficyna Naukowa, (hasło)

Said E.W (2001) The clash of ignorance, *The Nation* 10.22.2001

[online: <https://www.thenation.com/article/clash-ignorance/>]

Zizek S. (2001) Przekleństwo fantazji, tł A. Chmielewski Wrocław (fr);

Literatura uzupełniająca:

(materiały są każdorazowo uzupełniane o dodatkowe elementy stosownie do poruszanych zagadnień i ich dostępności)

Butler J. (2003) Imitacja i nieposłuszeństwo płciowe, tł. F. Majewska, „Przegląd filozoficzno-literacki” 1(3) s. 89-109

Grudzińska I. (2004) Podejrzane pochodzenie jako kategoria kultury polskiej w: Inna, Inny, Inne. O inności w kulturze. red: M. Janion, Cl. Snochowska-Gonzales, K. Szczuka, Warszawa 2004

Guittet E-P., Northern Ireland as metaphor: Exception, suspicion and radicalization in the 'war on

terror' online: https://www.academia.edu/19342345/Northern_Ireland_as_metaphor_Exception_suspicion_and_radicalization_in_the_war_on_terror

Hunter J.D (1991) . Culture Wars. The Struggle to Define America, Basic Books, New York

Moore H. (2005) Płeć kulturowa i status – wyjaśnienie sytuacji kobiet, w: Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej, Warszawa, s. 309-339;

Niechciał P., Olzacka E. Komunizm, islam, naród : wojny kulturowe w postradzieckim Tadżykistanie online: https://www.academia.edu/32937299/Komunizm_islam_nar%C3%B3d_wojny_kulturowe_w_postradzieckim_Tad%C5%BCykistanie_Communist_Islam_nation_culture_wars_in_the_post_Soviet_Tajikistan

https://www.academia.edu/32937299/Komunizm_islam_nar%C3%B3d_wojny_kulturowe_w_postradzieckim_Tad%C5%BCykistanie_Communist_Islam_nation_culture_wars_in_the_post_Soviet_Tajikistan

Nowicka E. (2000) *Świat człowieka - świat kultury*, Warszawa: PWN, 2000, Poznań

Reynolds S., Valentine D. (2009) Komunikacja międzykulturowa, (tł) K. Bogusz, Wolters Kluwer Polska : IPS International Publishing Service, Warszawa

Said E.W. (2009) Kultura i imperializm, tł. M. Wyrwas-Wiśniewska, Kraków 2009 (fr);

Scruton R. (2003) Zachód i cała reszta. Globalizacja a zagrożenie terrorystyczne, przeł. T. Bieroń, Zys i S-ka,

Tokarska-Bakir J., Hannah Arendt antysemityzm jako totemizm,

online: https://www.academia.edu/32939529/Hannah_Arendt_antysemityzm_jako_totemizm

Waterbury M, Making Citizens Beyond the Border: Non-Resident Ethnic Citizenship in Post-Communist Europe,

online: https://www.academia.edu/8380362/Making_Citizens_Beyond_the_Border_Non_Resident_Ethnic_Citizenship_in_Post_Communist_Europe

Zarycki T., The embarrassing Russian connection: selective memory of the Russian heritage in contemporary Poland,

online: https://www.academia.edu/3910201/The_embarrassing_Russian_connection_selective_memory_of_the_Russian_heritage_in_contemporary_Poland

Zizek S. (2009) Widmo ideologii, tł. M. Kropiwnicki, w: Zizek. Przewodnik krytyki politycznej, Warszawa

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej